

prima instanță: A. Cucerescu

dosarul nr. 2ra-368/2016

instanța de apel: A. Gheorghieș, A. Toderaș, A. Albu

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii Ala Cobăneanu, Iuliana Oprea, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „CET - Nord”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „CET - Nord” împotriva Iraidei Popovschi cu privire la încasarea datoriei, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de Iraida Popovschi, casată hotărîrea Judecătorei Bălți din 02 iunie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 06 martie 2015 SA „CET-Nord” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Iraidei Popovschi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, Iraida Popovschi locuind în apartamentul nr. 13 din str. Coșbuc 3 mun. Bălți, care a fost deconectat integral de la sistemul centrală de încălzire conform actului de deconectare nr. 492 din 29 octombrie 2001, a consumat energie termică prin pierderi normative în perioada 01 octombrie 2011 – 31 martie 2014, însă nu a achitat prețul serviciului acordat, acumulînd o datorie în sumă de 1450,73 lei.

Afirmă reclamantul că datoria a fost calculată în mărime de 10 % pentru sezonul 2011-2012, în mărime de 3,75 % pentru sezonul 2012-2013 și în mărime de 5% pentru sezonul 2013-2014.

SA „CET - Nord” și-a întemeiat acțiunea în baza Legii nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, pct. 10 al Hotărîrii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 și anexa nr. 7 pct. 8-2 la Hotărîrea Guvernului RM nr. 707 din 20 septembrie 2011.

Solicită SA „CET - Nord” admiterea acțiunii și încasarea de la Iraida Popovschi a datoriei pentru pierderile normative în mărime de 1450,73 lei și a taxei de stat în mărime de 270 lei achitate la depunerea acțiunii.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 02 iunie 2015, acțiunea a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea de la Iraida Popovschi în beneficiul SA „CET - Nord” a datoriei în mărime de 1450,63 și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în mărime de 270 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2015, a fost admis apelul declarat de Iraida Popovschi, casată integral hotărîrea Judecătorei Bălți din 02 iunie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care acțiunea SA „CET - Nord” a fost respinsă.

La 30 decembrie 2015 SA „CET - Nord” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că, consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, deoarece instanța nu a ținut cont de faptul că conform Hotărîrii Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările și completările introduse prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 707 din 20 septembrie 2011, se statuează că luînd în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice, locuri comune, consumatorul în cazul deconectării integrale a încăperii să achite plata pentru încălzire în mărime de 10 % începînd cu 01 octombrie 2011, 15 % începînd cu 01 octombrie 2012 și 20 % începînd cu 01 octombrie 2013.

Sușține recurentul că, actul normativ supra indicat nu prevede că este necesar să fie prezente toate 4 elemente din motiv că în clădirile de 9 etaje și clădirile de 5 etaje construcția sistemului ingineresc este diferit.

Afirmă că, SA „CET - Nord” a solicitat încasarea de la Iraida Popovschi doar a datoriei ce constituie 5 % din pierderile normative, avînd în vedere că existau pierderi doar în subsol.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel din 10 noiembrie 2015 în termen, la 30 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărîrea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Instanța de recurs reține că, avînd ca obiect încasarea datoriei, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei integrale a acțiunii, dispunînd încasarea din contul Iraidei Popovschi în beneficiul SA „CET-Nord” a datoriei în sumă de 1450,63 lei și cheltuielile de judecată de 270 lei.

Întru susținerea poziției sale, prima instanță a invocat prevederile Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare

cu apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, potrivit căruia consumatorul este obligat să achite la timp și integral plata pentru serviciile prestate.

Iraida Popovschi însă în perioada 01 octombrie 2011 - 31 martie 2014 nu a achitat plata pentru pierderile normative de energie termică (în situația în care apartamentul acesteia a fost deconectat de la agentul termic, iar prin apartament trec coloanele tranzitorii) acumulînd astfel o datorie în sumă de 1450,63 lei.

Judecînd apelul declarat de către Iraida Popovschi, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii apelului, casînd integral hotărîrea primei instanțe și pronunțînd o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.

Or, în motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că, apartamentul Iraidei Popovschi nr. 13 din str. Coșbuc 3 mun. Bălți, conform actului nr. 492 din 29 octombrie 2001, a fost deconectat integral de la sistemul central de încălzire, iar potrivit actului nr. 1655-II de cercetare a stării tehnice și a regimului de funcționare a sistemului de aprovizionare cu energie termică, toate coloanele pe apartamentele cu 3 odăi (inclusiv cel al Iraidei Popovschi), au fost debransate din subsol prin ruptură vizibilă de sudare. Respectiv, avînd în vedere că spațiul locativ a fost deconectat integral de la sistemul central de încălzire, iar prin apartament nu trec coloane tranzitorii, rezultă că SA „CET-Nord” nu a prestat consumatorului servicii de livrare a energiei termice, iar cu titlu de consecință reclamantul nu este îndreptățit de a pretinde de la consumator și plata pentru pierderile normative.

Ca rezultat al adoptării hotărîrilor menționate, instanța de recurs constată că deși la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel de respingere a acțiunii sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

Astfel, conform pct. 8 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiilor deconectării acestora de la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002 și modificat prin Hotărîrea Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011 cu privire la unele măsuri de eficientizare a funcționării sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, rezultă că în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luînd în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Iar, în conformitate cu pct. 8¹ din același Regulament, în cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea la un nivel de cel puțin +18°C, consumatorul va

achita plata pentru încălzire în mărime de: 10 % începând cu 1 octombrie 2011, 15 % începând cu 1 octombrie 2012, 20 % începând cu 1 octombrie 2013, din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine).

Astfel, în temeiul Regulamentului menționat, pentru perioada 01 octombrie 2011-31 martie 2014 consumatorului Iraida Popovschi i-a fost calculată plata pentru energia termică și înaintată spre achitare suma de 1450,63 lei, cu titlu de pierderi normative, calculul fiind efectuat în mărime de 10% pentru sezonul 2011- 2012, în mărime de 3,75% pentru sezonul 2012-2013 și în mărime de 5% pentru sezonul 2013-2014, însă pe care intimata nu a achitat-o și refuză benevol de a o achita.

Sub acest aspect, la caz prezintă relevanță prevederile art. 315 alin. (4) și (6) Cod civil, în conformitate cu care obligația de folosire poate fi instituită prin lege dacă nefolosirea bunurilor ar contravine intereselor publice. Proprietarul este obligat să îngrijească și să întrețină bunul ce-i aparține dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În același timp, conform art. 55 Cod civil, dacă într-o clădire există spații cu destinație de locuință sau cu o altă destinație având proprietari diferiți, fiecare dintre aceștia deține drept de proprietate comună pe cote-părți, forțată și perpetuă, asupra părților din clădire, care, fiind destinate folosinței spațiilor, nu pot fi folosite decât în comun.

Reieșind din prevederile art. 1, art. 5 și art. 12 alin. (5) și (6) al Legii condominiului în fondul locativ nr.913 din 30 martie 2000 rezultă că, proprietatea comună include toate părțile dintr-o clădire, alte obiecte imobiliare aflate în proprietate, care nu sînt apartamente sau încăperi cu altă destinație decât aceea de locuință și care sînt destinate folosirii în comun de către toți proprietarii din condominiu. Din proprietatea comună fac parte și sistemele inginerești din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deservesc mai multe locuințe (încăperi). Refuzul de a folosi proprietatea comună nu constituie temei pentru a-l elibera, integral sau parțial, de cheltuielile comune pentru întreținerea reparația proprietății comune în condominiu.

Prin urmare, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, coroborate cu prevederile art. 59, 60 din Codul cu privire la locuințe (în vigoare la momentul depunerii acțiunii), în conformitate cu care plata pentru serviciile comunale (apă, gaz, energie electrică, termică și alte servicii) se încasează în afară de chirie potrivit tarifelor, aprobate în modul stabilit și se achită la timp și integral, este evident că prima instanță justificat a reținut că intimata este obligată să achite plata pentru pierderile normative de energie termică din încăperile tehnice ale blocului locativ din str. Coșbuc 3 mun. Bălți în care se află apartamentul său nr. 13.

La caz, independent de acest aspect, este evident că magistralele termice sunt parte componentă și indispensabilă a clădirii cu destinație comună și nu pot fi folosite altfel, iar traversarea acestora prin apartament și subsolul blocul locativ generează apariția raportului obligațional de achitare a plăților pentru serviciile prestate, tranzitul energiei termice reprezentînd un temei juridic de proprietate forțată și perpetuă.

Iar deconectarea integrală a apartamentul de la sistema centrală de încălzire, nu afectează relațiile de furnizare a energiei termice prin țevile de tranzit a magistralelor termice și nu eliberează consumatorul de la plata pierderilor normative.

Astfel, reieșind din calculul cu privire la energia termică în perioada 01 octombrie 2011 - 31 martie 2014 și informația ce privește calcularea și achitarea energiei termice pentru aceeași perioadă pe apartamentul 13 din str. Coșbuc 3 mun. Bălți (f.d. 4-6), prima instanță corect a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și justificat a încasat de la Iraida Popovschi în beneficiul SA „CET-Nord” a pierderilor normative de energie termică în sumă de 1450,63 lei.

Ba mai mult, instanța de recurs reține că intimata în perioada 01 octombrie 2011-31 martie 2014 nu a invocat dezacordul cu calculele efectuate de SA „CET-Nord” și nu a contestat bonurile de plată recepționate, iar în cadrul examinării cauzei, contrar prevederilor art. 118 al. (1) CPC care indică că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, nu a prezentat instanței probe pertinente și incontestabile în confirmarea faptului că în perioada octombrie 2011-martie 2014 în blocul locativ din str. Coșbuc 3 mun. Bălți au lipsit careva elemente constructive ale blocului de locuit.

De altfel, Actul nr. 1655-II, emis ca urmare a cercetării stării tehnice a sistemului ingineresc de încălzire, în coraport cu înscrisul de la f.d. 10, confirmă starea tehnică și regimul de funcționare a sistemului de aprovizionare cu energie termică a blocului de locuit cu 5 etaje din str. Coșbuc 3 mun. Bălți, or la data întocmirii acestora – 17 și 18 octombrie 2012 nu demonstrează că pînă la această dată în scara blocului în care locuiește intimata nu a existat sistema de încălzire. Ba mai mult, rezultă că sistemul de căldură centralizată în acest bloc locativ trece prin subsol și în scara blocului, fiind în stare funcțională, iar la etajul tehnic lipsește sistema de încălzire.

În această ordine de idei se atestă corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la încasarea din contul Iraidei Popovschi în beneficiul SA „CET-Nord” a pierderilor normative de energie termică în sumă de 1450,63 lei și a cheltuielilor de judecată de 270 lei pentru taxa de stat achitată la depunerea acțiunii.

În conexiunea celor relatate se atestă temeinicia recursului declarat și ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „CET - Nord”.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2015 și se menține hotărîrea Judecătoria Bălți din 02 iunie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în

judecată a Societății pe Acțiuni „CET - Nord” împotriva Iraidei Popovschi cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă de la data emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Galina Stratulat